

УТВЪРДИЛ:.....

доц. д-р Галина Момчева,
ръководител катедра «Информатика и икономика»

СПРАВКА

за дейността по показатели и критерии

на ас. д-р Ива Монева,

**кандидат за участие в конкурс за заемане на академична длъжност „доцент” в
ПН „Икономика” – Счетоводна отчетност, контрол и анализ на стопанската
дейност (Счетоводна отчетност във финансовия, публичния и частен сектор)**

Настоящата справка е изготвена на основание и е в съответствие с изискванията на чл. 21 (1) от Наредба № 3 за академичния състав на ВСУ “Черноризец Храбър”.

След успешно издържан конкурсен изпит, съм назначена като асистент към катедра “Икономика, финанси и счетоводство”, после катедра “Международна икономика и политика”, сега катедра „Информатика и икономика” при ВСУ “Черноризец Храбър”, гр. Варна на 12.10.1999 г. От назначаването ми до момента съм атестирана с положителни оценки през октомври 2002 г., април 2010 г. и юни 2013 г. На 29.05.2013 г. успешно съм защитила дисертационен труд за придобиване на ОНС „доктор” в СА „Д. А. Ценов”, Свищов.

Справката за дейността по показатели и критерии е организирана за учебна и научноизследователска дейности:

1. Учебната дейност

Аудиторните ми ангажименти са свързани с воденето на лекции и упражнения по следните дисциплини:

Упражнения

1. Основи на счетоводството
2. Организация на финансовата отчетност
3. Финансово счетоводство
4. Счетоводство
5. Банково счетоводство
6. Бюджетно счетоводство

7. Счетоводство на нестопански предприятия
8. Счетоводство и контрол в търговията и туризма
9. Данъчно облагане и данъчен контрол
10. Счетоводен софтуер

Лекции

1. Основи на счетоводството
2. Финансово счетоводство
3. Банково счетоводство
4. Бюджетно счетоводство
5. Счетоводство и контрол в търговията и туризма
6. Счетоводен софтуер
7. Данъчно облагане и данъчен контрол
8. Основи на финансовия контрол
9. История на счетоводството

Разработила съм курс лекции и упражнения по Счетоводство и Счетоводство на бюджетните организации на английски език за нуждите на обучението на студенти от Casa College, Кипър.

Годишната ми натовареност обикновено е над норматива. Упражненията и лекциите са за студенти от ОКС «бакалавър» и ОКС «магистър», Варна и филиал Смолян, за всички форми на обучение – редовна, задочна и дистанционна. Възможността за водене на лекции и участието ми в обучението на студенти в ОКС «магистър» е предоставена след успешната защита на дисертационен труд.

При провеждането на учебните занятия се придържам към учебните програми на дисциплините. Старая се да изложа учебния материал по-възможно най-разбираем и достъпен за студентите начин, като същевременно спазвам необходимата точност, последователност, строгост и научно ниво на изложението, както и необходимата вискателност към студентите. Обикновено правя връзка между преподавания учебен материал и практиката, подкрепям темата с примери и казуси. Упражненията ми не дублират лекционния материал.

За по-ефективното провеждане на занятията съм разработила методически материали по всички теми и по всички дисциплини, както и медийни презентации за лекциите по тях. Освен това са разработени и публикувани следните учебници, учебни помагала и ръководства:

- Учебник по основи на счетоводството, (в екип);

- Ръководство по финансово счетоводство, (в екип);
- Сборник със задачи по финансово счетоводство, (в екип);
- Ръководство по банково и бюджетно счетоводство, (самостоятелно).

Всички материали непрекъснато се обновяват и допълват. За да бъдат казусите, задачите и примерите разнообразни, актуални и изискващи логическо мислене, използвам периодичните издания в областта на счетоводството, добрите практики от наши и чужди университети, както и личния си опит, придобит в практиката. Непрекъснато контактувам с преподаватели по счетоводство от други висши училища и с колеги от практиката. Съчетавам по възможно най-оптимален начин традиционния метод на преподаване с използване на учебно-технически средства.

Въпреки малкото време и напрегнатото преподаване на материала по счетоводство, успявам да обърна внимание на всички теми от учебната програма. Провеждам контролни упражнения и задавам домашна работа. Успявам, също, да осъществя обратна връзка със студентите, както по време на занятия, така и по време на консултации. Консултациите са индивидуални или групови, в съответствие с конкретните нужди на студента и/или групата.

Освен, че водя лекции и семинарни занятия и провеждам консултации, изпитвам студенти редовно, задочно и дистанционно обучение от всички специалности в редовна, поправителна и ликвидационна сесии, съответно магистърска и бакалавърска степени. Разработвам изпитни задачи, тестове и казуси. При работа в екип следвам указанията на водещия преподавател за изпитните материали.

Интересувам се и помагам на студентите, проявили специално отношение към счетоводството. Препоръчвам някои от тях на колеги от практиката. Така например, три от счетоводителите във ВСУ са възпитаници на ВСУ, специалност „СК” или „ФС” и са заели длъжността след мой подбор и препоръка по молба на главния счетоводител. В тази връзка, извън показателя учебна дейност, но показателен за дейността ми е редовното ми участие при атестирането на служителите във ФСО на ВСУ.

В резултат на активната работа със студентите по време на семестъра, те под мое научно ръководство разработват курсови проекти по актуални теми из областта на счетоводството. Курсовият проект е по дисциплината, която водя и е задължителен. Той е по тема, избрана от студента въз основа на учебната програма или въз основа на негови лични предпочитания из тематичния и хронологичен обхват на учебната дисциплина. Препоръчителни са теми, позволяващи оригинален творчески подход. Темата предварително се консултира с преподавателя.

Като продължение на курсовите проекти, понякога по същите теми, но значително разширени и задълбочени, се разработват дипломни работи. Консултирането на студентите и работата с тях по разработването на дипломни работи е част от ежедневната ми работа с четвъртокурсниците. Обикновено ръководя дипломни работи на студенти от ОКС „бакалавър” и ОКС „магистър” по теми в областта на финансовото, банковото и бюджетното счетоводство, счетоводен софтуер, данъчно облагане и данъчен контрол. Темите са разнообразни и многобройни. В рамките на последните две учебни години съм била научен ръководител на 21 дипломанти, всички успешно защитили разработките си. Паралелно с това съм рецензирала 28 дипломни работи.

Участвам като квестор и на провежданите държавни изпити в катедрата. На повечето от сесиите съм секретар на комисии за защита на дипломни работи на студенти редовно и задочно обучение от всички специалности, а от учебната 2015 / 2016 г. й член на комисията. В тази връзка, към момента участвам в екип по актуализиране на конспекти, казуси, задачи и изпитни тестове за държавен изпит за частта, свързана със счетоводството и координирам работата между преподавателите по счетоводство и финанси.

През периода съм участвала няколко пъти в работни групи, чийто задачи са били свързани с изготвянето, актуализирането и техническото оформяне на актуални и методически обосновани учебни програми по учебни дисциплини не само в областта на счетоводството, но и по дисциплини от други специалности от катедрата, в ОКС „бакалавър” и ОКС „магистър”. Освен това участвам в администрирането на магистърска програма „Финанси и счетоводство” и „Финансов одит”, Варна и съм ръководител на същите магистърски програми във филиал Смолян.

Освен ръководството на курсови проекти на студенти, проверка на казуси, тестове и домашни задания, ръководство и рецензиране на дипломни работи, организиране и участие в изпитни комисии и прочее дейности, както стана ясно по-горе в отчета, отговарям и за защитата на преддипломния стаж на студентите от специалност „ФС”. Защитата се състои в представяне на служебна бележка, доклад или работна карта за проведена практика, анкета от работодателя. Провежда се интервю за впечатленията на студента от практиката и работата му по същество.

Считам, че за преподавателите по счетоводство е от особена важност участието им в практиката. Така по време на учебни занятия те съумяват да съчетаят теоретичната си подготовка по дисциплините с натрупания практически опит. По този начин се

оптимизира учебния процес, учебния материал се поднася по-атрактивно и се усвоява с по-голямо желание и лекота от студентите. По този повод оказвам и консултантска дейност по счетоводни, данъчни и други финансови проблеми от практиката. В продължение на това мое разбиране е осъществяването на обучението по Счетоводен софтуер с колега от практиката. В изградената във ВСУ счетоводна кантора е инсталирана и се поддържа учебна версия на счетоводния софтуер АЖУР 7, ERP система. В занятията по дисциплината активно участва г-жа Цветомира Радева, регистриран одитор и представител за Варна на „Бонев Софт Одитинг” ООД, чийто продукт е предоставения софтуер. Съвместната ни работа е организирана като се прилага дедуктивен подход, от теорията към практиката и от общото към конкретното. Представя се развитието на компютризацията в счетоводството, нормативни изисквания за изграждане на счетоводен софтуер, видове софтуер и се подхожда конкретно към представяне на продукта, с който студентите във ВСУ работят. Използването на счетоводния софтуер за учебни цели успешно имитира счетоводно отчитане и студентите усещат приложността на теоретичните си знания и реалната практика.

Към учебната дейност следва да се отнесе и малко познатото, както в академичната практика, така и в общественото пространство у нас тюторство. Обикновено служебно съм определена за тютор на студенти от всички курсове и форми на обучение на специалност «ФС». Като такава се стремя да създавам ефективна и пълноценна връзка със студентите за успешно протичане на обучението им. Постоянно поддържам връзка с тях, като им давам индивидуални консултации, съвети и помощ в хода на усвояването на учебния материал, много често комуникирам и по e-mail. Също, упътвам ги и ги съветвам по различни и разнообразни казуси и случки от тяхното ежедневие във ВСУ.

Изготвям приравнителни планове за студенти от специалност „Финанси и счетоводство”, а в предходни години й за студенти от други специалности в ПН „Икономика”.

Непрекъснато обработвам най-различни анкети – анкети за колеги от катедрите за тяхното атестиране и оценяване, за качество на учебния процес, за избора на студентите за избираеми и факултативни дисциплини, за мнението на практиката за учебния план, за акредитация и прочее. Нещо повече, последната проведена и анализирана анкета във връзка с проучване на финансовата грамотност на ученици е част от подготвителен етап за разработване на проект за оценка на състоянието на

финансовата грамотност на учениците и обхвана възпитаниците на 6 училища във Варна. Резултатите от анкетата се обявиха и обсъдиха на проведена на 8 май 2015 г. във ВСУ кръгла маса на тема "Финансовото включване на младежта. Ролята на университета". Кръглата маса беше едно от събитията, посветени на финансовото образование.

2. Научноизследователска дейност

Хабилитираните членове на академичния състав в катедрата и колегите, с които съм работила през годините от назначаването си до момента, чиято квалификация е в областта на счетоводството са квалифицирани учени, показващи висок научен авторитет сред научната общност и професионалната гилдия. Те имат висока публикационна и експертна активност. С гордост мога да кажа, че те са мои учители.

През периода от назначаването си до момента съм разработила и публикувала самостоятелно и в екип 34 авторски труда (печатни и електронни), като дисертация, автореферат на дисертация, монография, студии и статии, учебници и учебни помагала, доклади. Списъкът на научните публикации по видове и в хронологичен порядък, с информация дали се представят за рецензиране за конкурса за заемане на академична длъжност «доцент» са представени в *Приложение 1 – Списък на публикациите*. Общият брой на публикуваните трудове¹ е виден в таблица по-долу:

Табл. 1 Публикационна дейност

№	Вид труд	брой	стр. общо	Представени за рецензиране за конкурс за «доцент»	стр. общо (лични)
1	Монография	1	135	1	135
2	Студии и статии	9	81	5 (1 в съавторство)	63 (56)
3	Доклади	13	117	6	45
4	Учебници и уч. помагала	7	1096	6 (5 в съавторство)	960 (299)
5	Други, в т.ч дисертация и автореферат	4	267	2	9
	Всичко:	34	1696	20 (6 в съавторство)	1212 (544)

¹ Списъкът на предоставените за рецензиране за конкурса трудове е в отделно приложение към документацията.

Представените за рецензиране доклади са от международни (2 броя на английски език) и национални с международно участие (4 броя на български език) научни форуми. Относителният дял на докладите от международни форуми на чужд език е 33,33 %.

Относителният дял на личния към общия обем продукция на трудовете, представени за рецензиране е както следва:

- за монография – 100 %;
- за студии и статии – 88,89 %;
- за доклади – 100 %;
- за учебници и учебни помагала – 31,15 %. Работата в съавторство преобладава при изготвянето на учебници и учебни помагала, което е нормална практика за висшите училища.
- за други - 100 %.

Научните трудове са отпечатани в Годишника на ВСУ, сп. „Научен алманах” на ВСУ, е – journal на ВСУ, сп. Данъчна практика, сп. Счетоводна политика, сп. Известия на Съюза на учените, Университетско издателство на ВСУ, Е – ЛИТЕРА и други академични издателства за сборници с трудове от участие в конференции и други подобни научни форуми.

В допълнение на публикационната активност мога да добавя и мобилността си по програма „Еразъм”. Осъществила съм две преподавателски мобилности:

- ERASMUS WARSAW 2011, The Polish Open University, POLAND;
- ERASMUS KLAIPEDA 2013, Klaipeda State College, LITHUANIA.

По време на мобилността ми в Клайпеда бях поканена и участвах като лектор на семинар „Данъците в България и Литва”.

По отношение на позицията еразъм-координатор на катедрата/направлението търся, организирам и се старая да поддържам и разширявам сътрудничество с чуждестранните висши училища.

Участието ми в проекти е 7 броя участия в национални и международни проекти на различни и разнообразни позиции – *Приложение 2 – Списък на проектите*. Нещо повече, благодарение на доверието на ръководството на университета, заеманите позиции в последните два проекта – координатор и проектен мениджър са своеобразно доказателство за сериозността на поеманата работа и отговорността за нейното изпълнение.

Като преподавател от ПН „Икономика” и експерт по НИД към катедрата, а сега към научното направление съм участвала в организирането на множество научноизследователски събития, на които ВСУ е бил домакин. Някои от тях са следните:

1. Научно – практическа конференция «Счетоводство и одит» - 2007 г.;
2. Научна конференция „България в Европейския съюз” – 2008 г.;
3. Лятна академична школа „Териториален брандинг на Черноморски регион в разширяваща се Европа” – 2010 г.;
4. Научна конференция на младите изследователи: “Стратегия за развитие на българската икономика и външноикономическа дейност след кризата”, април 2012 г.;
5. Научна конференция на младите изследователи: “Политически и макроикономически трансформации”, май 2013 г.;

Една от значимите и приоритетни задачи на академичното ръководство на ВСУ е работата по разрастване на обучението в образователна и научна степен „доктор”. В тази връзка, съм член на екипа, разработил доклад – самооценка за първоначална програмна акредитация по докторска програма «Счетоводна отчетност, контрол и анализ на стопанската дейност». Също, участвала съм активно и съм подпомагала работата на акредитационните комисии в професионалното направление, обикновено представям критерия, свързан с НИД. Тези ангажименти обикновено произтичат от заеманата позиция експерт по НИД към катедрата/професионалното направление. След успешната акредитация на докторската програма съм назначена за научен ръководител на докторанта Ардак Салимовна от Казахстан. Целенасочено работя за развитие на обучението в образователна и научна степен „доктор”, селектирам настоящи и бивши възпитаници, обикновено магистри и ги приканвам да продължат образованието си.

28.08.2015, Варна

Изготвил: ас. д-р Ива Монева